

REFERAT Klima- og Naturudvalget 2022-2025 d. 01-03-2023

Mødedato Onsdag d. 01. marts 2023 kl. 17:30

Mødested Nyborg Rådhus, mødelokale 3

Mødedeltagere Per Jespersen, Anja Kongsdal, Rune Christensen, Ole Tyrsted
Jørgensen, Søren Svendsen, Kenneth Taanquist, Martin Stenmann

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af pilotprojekt for affaldssortering i det offentlige rum.....	3
Godkendelse af forundersøgelse af potentiale for fjernkøling i Nyborg øst.....	5
Eksternt oplæg om biodiversitet.....	7
Drøftelse af principper for omlægninger i driften af kommunale arealer til mere biodiversitet og bæ	8
Orientering fra formanden/udvalgets medlemmer.....	10
Orientering fra direktør/teknik- og miljøchefen.....	11
Orienteringssager.....	12
Lukket: Kommende punkter.....	13
Lukket: Underskriftsside.....	14

Punkt 1: Godkendelse af pilotprojekt for affaldssortering i det offentlige rum

S2023-2287

Sagsfremstilling

På Klima- og Naturudvalgsmødet 1 februar 2023 blev fremgangsmåden for implementering af Nyborg Kommunes Klimaplan drøftet. Derudover blev Klimaplanens prioriterede indsatser i første og andet kvartal af 2023 godkendt.

Affaldssortering i det offentlige rum er en af Klimaplanens prioriterede indsatser i første og andet kvartal af 2023. Samtidigt bliver det en del af Nyborg Kommunes kommende "Affaldsplan for 2023-2029".

Gennem statens ressourceplan opfordres der til, at kommunerne har fokus på affaldssortering i de offentlige rum, men der er intet krav til, at kommunerne indfører det, og på Fyn er der kun enkelte kommuner, som er i gang. Det betyder, at kommunen kan gå et skridt foran ved at implementere affaldssortering. Administrationen anbefaler på den baggrund en trinvis udbredelse af ordningen med indsamling af erfaringer for at sikre den bedste og mest effektive løsning.

Pilotprojekt

Administrationen foreslår at igangsætte et pilotprojekt i perioden april 2023 - april 2024. Pilotprojektet indeholder affaldsindsamling i det offentlige rum, hvor der sorteres i fem fraktioner på 20 steder jævnt fordelt i Nyborg Kommune. Stederne er udvalgt på baggrund af affaldsmængder ved kommunens nuværende affaldsspande. De fem fraktioner kan sorteres i tre spande på følgende måde:

1. Restaffald
2. Plastaffald og mad- og drikkekartoner
3. Glas og metal

Ovenstående fraktioner sorteres på samme måde i husholdninger og i institutioner.

Administrationen foreslår en opstilling med tre spande på række, af varianten Brovst. Vej og Park har i forvejen ca. 200 af spandene i overskud fra Nyborg Forsyning og Service A/S. Ved at bruge disse spande er der derfor ikke behov for et nyt indkøb af spande. Spandene er beklædt med trælameller i lighed med nuværende affaldsspande i det offentlige rum.

Vej og Park foreslår følgende forsøgssteder i pilotprojektet:

Holckenhavn dæmningen (2 sæt)
Ny strand (p-plads motorvejsside)
Banegårds Uét
Banegårdsalleen
Præsteskov (Nordenhuse)
Risinge (Blå støttepunkt)
Maemosen (ved offentligt toilet)
Dinestrup strand
Langå rasteplads
Naturbroen/indfaldsporten (2 sæt)
Munck pendlerplads
Rasteplads Odensevej
Slipshavn (ved DSB kursuscenter)
Slipshavn Marinestation
Bovense gadekær
Teglværksskoven (ved toilet)
Teglværksskoven (ved Egemosevej)
Tømmergraven (ved bålplads)

Pilotprojektet indeholder ikke affaldssortering i bykernen, da der i løbet af 2023 her opstilles molokker til boende, som også skal bruges af besøgende.

Vedlagt er et kort med ovenstående steder markeret samt et billede af spandene, som de opstilles.

Spandene og lågene farves koksgrå og udstyres med piktogrammer for fraktioner fra det nationale piktogramsystem og taktile skilte for synsbesværede. Derudover udstyres en af de tre spande på hver lokation med en pantholder på siden af

spanden.

I pilotprojektet indgår også 2 måneders sortering på havneområdet i Nyborg. Her opstilles affaldsbeholdere til samme fraktioner men med fyldmelder og komprimator, hvilket bør sænke driftsomkostningerne. Løsningen er et forsøgsprojekt i samarbejde med den lokale virksomhed Eco Change.

Fremadrettet plan

Efter pilotprojektet foretages en evaluering med henblik på en stepvis udvidelse af affaldssortering til øvrige relevante steder i kommunen. Der evalueres blandt andet på affaldsbeholderne, sorteringsgraden, fraktionerne, driftsøkonomi mv.

Såfremt indstillingen godkendes af Klima- og Naturudvalget, orienteres Teknik- og Miljøudvalget på kommende udvalgs møde.

Økonomiske konsekvenser

Vej og Park har opgjort en årlig omkostning på ca. 50.000 kr. for pilotprojektets omfang. Omkostningen er til indsamling og tømning af 40 ekstra spande, som kan klares med nuværende bemanning.

Vej og Park kompenseres for udgiften på ca. 50.000 kr. efter timeforbrug. Finansieringen af udgiften på 50.000 kr. sker via overskydende driftsmidler for Bæredygtig Udvikling, som er overført fra budget 2022 til budget 2023.

Der vil, i forbindelse med evalueringen efter forsøgsperiodens udløb, skulle tages stilling til den eventuelle fremtidige driftsøkonomi for ordningen.

Indstilling

Det indstilles, at:

1. Klima- og Naturudvalget godkender pilotprojekt for affaldssortering i offentlige rum.
2. Vej og Park kompenseres for udgiften på ca. 50.000 kr. efter timeforbrug. Finansieringen af udgiften på ca. 50.000 kr. sker via overskydende driftsmidler for Bæredygtig Udvikling, som er overført fra budget 2022 til budget 2023.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Billede - eksempel på opstilling af affaldssortering i det offentlige rum

Kort - Udvalgte steder til pilotprojekt

Projektbeskrivelse - Affaldssortering i det offentlige rum

Punkt 2: Godkendelse af forundersøgelse af potentiale for fjernkøling i Nyborg øst

S2023-2275

Sagsfremstilling

Administrationen fremlægger forslag til undersøgelse af potentialerne for fjernkøling i Nyborg øst. Kølingen tænkes drevet af overskudsvarme fra Fortum A/S, og kan udgøre en økonomisk og klimamæssig gevinst for virksomheder, samtidig med at det understøtter kommunens Klimaplan.

Baggrund

Nyborg er kendt for, at 96% af fjernvarmen til Nyborg by og de kommende udvidelsesområder er overskudsvarme fra kommunens virksomheder. Overskudsvarme kan i dag imidlertid også anvendes til køleformål. Det åbner for en ny udnyttelse af overskudsvarme fra Fortum A/S, som fortsat har overskudsvarme til rådighed, særligt om sommeren, hvor varmebehovet er lavt.

En række virksomheder i Nyborg øst vurderes at have kølebehov til både komfortkøling (opholdsrum), fryserum og industrielle processer, samtidig med at de ligger i overkommelig afstand til Fortum A/S og vil kunne nås med fjernkølerør. I dialog med Erhvervs- og Udviklingscenteret Fyn og NFS er der på den baggrund udviklet et skitseprojekt for udnyttelse af overskudsvarme til fjernkøling i erhvervsområdet i Nyborg øst.

I projektet vil en central køleenhed anvende overskudsvarme til at producere kold væske, som leveres til aftageren gennem isolerede rør. Hos den aftagende virksomhed anvendes den til at forkøle den luft, som virksomheden skal køle. Energibehovet til køling stiger eksponentielt med det krævede temperaturfald, og derfor vil en forkøling, som eksempelvis halverer kølebehovet i virksomhedens køleanlæg, mere end halvere energiforbruget.

Virksomheder, som aftager fjernkøling, vil således opnå en væsentlig energibesparelse til køling. Det medfører en markant økonomisk besparelse, som overstiger udgiften til fjernkølingen. Virksomheden opnår samtidig en CO₂-reduktion, som kan godskrives i virksomhedens bæredygtigheds-rapport, og som reducerer den kommende CO₂-afgift, som indføres fra 2026. I takt med at der etableres CO₂-fangst på Fortum, forventes fjernkølingen at kunne regnes som CO₂-neutral.

En øget udnyttelse af overskudsvarme fra virksomheder indgår i kommunens Klimaplan, fordi overskudsvarmen vil fortrænge andet energiforbrug hos aftagerne, og dermed spare energi og eventuelt CO₂, såfremt den fortrængte energien er fossilt produceret.

Forundersøgelse og projektudvikling

Projektet er udviklet i et samarbejde med NFS og Erhvervs- og Udviklingscenteret Fyn. En indledende forundersøgelse skal afdække kølebehovet hos de relevante virksomheder og deres umiddelbare interesse for at indgå i et fjernkølenet. Forundersøgelsen afholdes af Nyborg Kommune. Såfremt der er tilstrækkelig interesse, overdrages projektet herefter til NFS, som vil forestå den videre projektudvikling, beregne bruger- og driftsøkonomi, og på den baggrund indhente endeligt tilsagn fra de kommende aftagere m.v. Det vil ligeledes være NFS, som forestår teknisk projektering, udbud og etableringen af anlægget, ligesom det vil være NFS, som ejer og drifter anlægget.

Forundersøgelsen omfatter et besøg hos 15 - 20 potentielle aftagere af fjernkøling for en vurdering af deres fremtidige kølebehov. De potentielle aftagere omfatter produktionsvirksomheder, servicevirksomheder og butikker - herunder de kommende boks-butikker på Lynfrostgrunden, og offentlige bygninger - herunder det kommende sundhedshus. Besøget foretages af kommunens virksomhedskonsulent i samarbejde med en ekstern energikonsulent, som hyres ind til opgaven.

Efter forundersøgelsen afholder parterne et orienteringsmøde, hvor resultatet af forundersøgelsen præsenteres, og der indhentes interesse-tilkendegivelser fra de potentielle aftagere af fjernkøling. Forundersøgelsen er planlagt til gennemførelse i perioden medio marts til medio april.

Økonomiske konsekvenser

60.000 kr. til energi-konsulent til teknisk beskrivelse af kølebehov.

Beløbet finansieres af overskydende midler fra EU projekt vedrørende vedvarende energi, hvor der er overført midler fra budget 2022 til budget 2023.

Indstilling

Det indstilles, at:

1. Klima- og Naturudvalget godkender forslag til forundersøgelse af potentialer for fjernkøling i Nyborg øst.
2. Der afsættes 60.000 kr. til energikonsulent til teknisk beskrivelse af kølebehov. Beløbet finansieres af overskydende midler fra EU projekt vedrørende vedvarende energi, hvor der er overført midler fra budget 2022 til budget 2023.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning

Genbehandles.

Punkt 3: Eksternt oplæg om biodiversitet

S2022-2714

Sagsfremstilling

Der gives et eksternt inspirationsoplæg fra en kommune, der har arbejdet med biodiversitetsdagsordenen. Der vil efterfølgende være mulighed for uddybende spørgsmål.

Oplægget skal være inspiration til den videre drøftelse om biodiversitet og bæredygtighed i pleje af kommunale arealer.

Biodiversitetsformidler Karen Kirk Østergaard og udviklingskonsulent Dennis Debannic deltager i Klima- og Naturudvalgets møde under punktets behandling.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Det indstilles, at oplægget tages til efterretning.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 4: Drøftelse af principper for omlægninger i driften af kommunale arealer til mere biodiversitet og bæredygtig drift

S2022-2714

Sagsfremstilling

Oplæg til drøftelse af mulighederne for grønne omlægninger i driften af de kommunale arealer til gavn for biodiversiteten.

Administrationen peger på disse fire overordnede formål med at styrke biodiversiteten:

- Understøtte naturlige processer
- Styrke spredningskorridorer
- Bæredygtig drift med mindre forbrug og udledning
- Synliggøre biodiversitet (signalværdi)

De fire formål uddybes i bilag 1. Der lægges op til en kort indledende drøftelse af de overordnede formål. Forud for en mere indgående drøftelse af de enkelte drifts-kategorier.

I arbejdet med biodiversitetsvenlig drift af arealer tager administrationen afsæt i, at kommunen primært har næringsrig jord, og vegetationen bliver domineret af hurtigt og højt voksende arter som draphavre, tidsler, stor nælde, bynke, vild kørvel og skvalderkål. Derfor er det vigtigt, at slå 1-2 gange årligt i forsommeren (maj) og i sensommeren (efter august).

Der er behov for at afklip samles op. Afklip danner førnelag (ikke-nedbrudt organisk materiale) og tilbagefører næring til jordbunden. Det giver gode forhold for hurtigt og højt voksende arter, der udkonkurrerer de mindre, lysfølsomme urter og blomster.

Afdelingen anbefaler, at blomster, urter, buske og træer skal være hjemmehørende arter, der tåler de lokale forhold og i øvrigt bidrager som værts- og næringsplanter til insekter og andre smådyr.

Der lægges efterfølgende op til en dybere drøftelse af principper for biodiversitetsvenlig drift af;

- vej- og stirabatter,
 - bynære rabatter
 - udenfor by-områder
 - langs cykelstier
 - ved frøgræsmarker
- græsarealer,
 - parker
 - grønninger
 - brugsarealer
 - naturgræsarealer
- blomsterbede og -kummer,
- hæk og levende hegn,
- øvrige naturarealer og §3 natur,
- bekæmpelse af invasive arter.

I bilag 1 uddybes de ovenstående områder inden for driften af de kommunale arealer, i forhold til hvad kommunen gør i dag, og hvad mulighederne for mere biodiversitetsvenlig og bæredygtig drift vil være. *(Bilag 1 vil være oplægget til drøftelsen på mødet, der udsendes med dagsorden)*

Biodiversitetsformidler Karen Kirk Østergaard og udviklingskonsulent Dennis Debannic står for oplægget til drøftelsen.

Økonomiske konsekvenser

Ambitionerne for biodiversitetsvenlig og bæredygtig drift forventes at være udgiftsneutral på længere sigt. Det kan betyde driftsbesparelser, når frekvensen af slåninger nedsættes. Omvendt kan det afføde behov for investeringer i nye maskiner til at imødekomme nye driftsbehov, det er for eksempel maskiner til opsamling af græs.

Indstilling

Det indstilles, at udvalget drøfter og godkender principperne for udarbejdelse af en handleplan for biodiversitet og bæredygtig drift af de kommunale arealer.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning

Godkendt.

Bilag

BILAG - Oplæg om biodiversitet med fokus på biodiversitetsvenlig drift af kommunale arealer

Punkt 5: Orientering fra formanden/udvalgets medlemmer

S2022-88459

Sagsfremstilling

-

Økonomiske konsekvenser

-

Indstilling

-

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning

- Referat fra Grønt Råd rundsendes til Klima- og Naturudvalget.

Punkt 6: Orientering fra direktør/teknik- og miljøchefen

S2022-88461

Sagsfremstilling

-

Økonomiske konsekvenser

-

Indstilling

-

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning

Til orientering.

Punkt 7: Orienteringssager

S2022-88454

Sagsfremstilling

Til Klima- og Naturudvalgets orientering vedlægges som bilag administrative afgørelser med videre.

Der er ingen orienteringssager til Klima- og Naturudvalgets møde 1. marts 2023.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Til orientering.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning

Til orientering.

Punkt 8: Lukket: Kommende punkter

S2022-88454

Punkt 9: Lukket: Underskriftsside

S2022-89148